

Michal Riabič

Mladý slovenský dizajn má viacero osobností, ktoré svoj prenikavý talent rozvíjajú v zahraničí. Martinčan Michal Riabič, našťastie, nemusí dochádzať ďaleko. Ako «art director» spoločnosti TON exceluje v Bystřici pod Hostýnem.

Rozhovor: Michal Lalinský; Foto: archív Michala Riabiča

Renesančný dizajnér

MICHAL RIABIČ (1979) je dizajnér s komplexnou profiláciou – študoval priemyselný dizajn u Ferdinanda Chrenku aj grafický dizajn u Lubomíra Longauera; Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave absolvoval v roku 2003. Pôsobil vo Všeobecnej úverovej banke ako dizajnér zodpovedný za implementáciu aktuálnej korporáčnej identity do redizajnovaných interiérov. Od roku 2006 spolupracoval s rakúskym výrobcom prémiového kancelárskeho nábytku BENE a od roku 2012, po tom, ako realizoval viacero úspešných projektov (návrhov stoličiek aj interiérov showroomov), pôsobí ako «art director» u tradičných nábytkárov TON. Prienik smerom k architektúre realizuje v spolupráci s platformou Uniform Architects. Za svoju prácu získal viacero dôležitých ocenení. Michal Riabič pôsobí v rodnom Martine a v Bystřici pod Hostýnem. michalriabic.com

Čo Vás v poslednom období teší najviac?

MICHAL RIABIČ: Každý nový projekt je dôvodom na radosť. Aj keď sa živím kreatívnou prácou, jej podiel v mojom každodennom živote nie je taký veľký, ako by sa dalo od dizajnéra očakávať. Projekt, podobne ako v iných odvetviach, vyžaduje množstvo administratívy a organizovania. Vzácné sú momenty «dizajnovania», keď úplne spontánne zabudnem na svet a plynúci čas. Aj teraz sa púšťam do projektu, ktorý zatiaľ nemôžem viac priblížiť, ale vyžaduje si inovatívne technické riešenie. «Vyhrabal» som na povale rodičovského domu moje lego z detských čias a ako dieťa si do ranných hodín skladám rôzne alternatívy. Prácu dizajnéra som si vysníval dávno, takže vždy, keď sa prehrniem cez administratívu a všetky nevyhnutné prekážky, mám radosť zo samotného navrhovania.

Zaujalo (alebo dokonca prekvapilo) Vás niečo v oblasti aktuálneho dizajnu/architektúry?

MR: Dizajn aj architektúru vnímam skôr na pozadí technologického vývoja. Aj preto viac ako aktuálne trendy v týchto odvetviach sledujem novinky a experimenty vo vývoji technológií. Prezentácia bionických nôh od Hughu Herra z MIT je dobrým príkladom toho, čo myslím. Prepojenie dizajnu, technológie a zložitého softvéru, ktorý čiastočne realizuje povely z ľudského mozgu, naznačuje veľa o budúcnosti dizajnu. Samozrejme, z pohľadu dizajnu interiéru a nábytku zatiaľ veľa priesečníkov nie je, ale pred vznikom iPhone tiež nikto nemontoval gyroskopy a GPS do mobilných telefónov.

Vaša tvorba má široký záber – od grafického dizajnu cez návrhy produktov až k architektúre. V ktorom «médiu» sa cítite najlepšie?

MR: Mám rád produktový dizajn, v troch rozmeroch sa mi vyjadruje oveľa lepšie. Vývoj produktu má síce veľa obmedzení, ale nakoniec neskončí v hraniciach formátu papiera, a to ma na tom láka. Niekedy dobre padne zmeniť médium a grafický dizajn sa stal pre mňa skôr hobby; keď sa človek vráti z troch rozmerov k dvom, je to svojím spôsobom poľahčujúca okolnosť. Architektúra sa na tejto «bagatelizovanej škále» hýbe zase opačným smerom k oveľa väčšej komplexnosti. V architektúre je aj postup úplne iný, nemáte šancu si to vyskúšať nanečisto. Môžete spraviť model, vizualizácie, ale pocit z priestoru, ktorý ste navrhli, si prvý raz zažijete, až keď je hotovo. Miera alchymie je z týchto troch odborov ešte stále najväčšia práve v architektúre.

Foto: Maňo Strauch

MICHAL RIABIČ, DIZAJNÉR: «Každý nový projekt je dôvodom na radosť!»

Scénografia: Michal Riabič má na konte aj viacero výstavných návrhov veľtržných stánkov spoločnosti TON. Na obrázku je čerstvý prípad z januárovej výstavy IMM v Kolíne.

Odvážny materiálový posun: kancelárska stolička «Mojo» je pôsobivou interpretáciou tradičného archetypu pružnej konzolovej stoličky zvyčajne vyrábanej z ocele. V tomto prípade je však celá konštrukcia z dreva! Stolička získala ocenenie GOOD DESIGN AWARD 2013 a «Nábytek roku 2013» v Českej republike.

Bez čoho sa pri tvorivej práci nezaobídete?

MR: Pero, papier, počítač. Ale k dobrému výsledku potrebujete hlavne osvieteného klienta, ktorý chápe, načo si dizajnéra vyhľadal a najal.

Pôsobíte ako umelecký šéf významnej spoločnosti TON. Čo táto práca obnáša? Čo Vás na nej baví najviac?

MR: V TON-e je mojou úlohou byť poradným hlasom pri výbere nových produktov a správe produktového portfólia. Je to pohľad na dizajn z druhej strany. V čase, keď som dostal ponuku na túto pozíciu, som už mal vo výrobe hojdiacie kreslo a pripravoval som ďalšie produkty. I napriek tomu si to vyžadovalo, aby som sa pozrel na TON znovu a skúsil aspoň sám pre seba pomenovať hodnoty, ktoré túto značku reprezentujú a dalo by sa z nich vyjsť pri výbere nových produktov. Aká je firma TON, prečo si klienti vyberajú jej produkty, aké sú tie stoličky, ktoré naplňujú očakávania existujúcich klientov a aké pritiaľnu nových? Aké produkty sa majú objaviť o rok, o dva, ale pokojne aj o 10 rokov? Pri takej dlhodobej vízií nemá zmysel hovoriť o konkrétnom tvare stoličiek. Dá sa však povedať, že

Na «Karláku»: interiéry pražskej vlajkovej predajne TON sú prežiarené kultivovaným výrazom, ktorý je podriadený prirodzenému šarmu vystaveného dreveného nábytku. Ocenenie CZECH GRAND DESIGN 2012 v kategórii predajňa roku.

firma aj o 10 rokov stále bude vyrábať stoličky, a tie budú veľmi pravdepodobne drevené, sympatické, komfortné a v kvalite, ktorá umožňuje poskytovať záruku viacerých rokov. Samozrejme, tých parametrov je viac a časom sa budú prispôbovať, no stále sa budeme hýbať okolo týchto základov.

Pre TON ste navrhli niekoľko stoličiek a expresívne hojdacie kreslo. Chystáte aj čosi ďalšie?

MR: Oproti prvej spolupráci na hojdom kresle je dnes situácia v TON iná. Firma sa sebavedomo prezentuje na svetových výstavách a kvalita produktov neušla ani mnohým desiatkam ďalších dizajnérov zo sveta. Konkurencia na «domácej pôde» je aj pre mňa oveľa výraznejšia. Zároveň z pozície «art directora» si musím dávať oveľa väčší pozor pri tom, aký návrh položím kolegom na stôl. Momentálne «vzorujeme» jeden nový návrh a verím, že to dobre dopadne. Dizajn je len zriedkavo lineárny proces, takže sa radšej nechajte prekvapiť; tento projekt je ešte veľmi mladý na to, aby som prezradil viac.

Čo si na slovenskom dizajne vážite najviac? A existuje vôbec niečo ako «slovenská dizajnerská prevádzka»?

MR: Poznám viacerých slovenských dizajnérov, ale netrúfol by som si povedať, aký ten náš dizajn je. Myslím, že v tomto smere máme ešte pred sebou dlhú cestu, kým sa nám podarí, aby sa toto odvetvie zviditeľnilo pod značkou «slovenský dizajn».

A nakoniec – aké je Vaše najvytúženejšie profesionálne želanie?

MR: Robiť – tak ako doteraz – len projekty, pod ktoré sa s radosťou podpíšem.

Na dobrej vlne: hojdacie kreslo «Wave» vzniklo pri príležitosti 150 rokov tradície obýbaného dreveného nábytku v Bystřici pod Hostýnem. Vzdáva hold tomuto dômyselnému remeselnému kumštu.

